

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 17C/400/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415212177
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lívia Gombárová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2017:4415212177.9

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou Mgr. Líviou Gombárovou v právnej veci žalobcu: G.. N. I., nar. XX.X.XXXX, bytom Q., F. H. XXXX/XX právne zastúpený: Mgr. Csaba Bodnár, advokát, AK so sídlom Štúrovo, Továrenská 1, proti žalovanému: D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. XXX, právne zastúpený: Mgr. Zsolt Ordogh, advokát, AK so sídlom Nové Zámky, Turecká 36, o ochranu vlastníckeho práva, taktó

rozhodol:

Súd návrh na prerušenie konania do času vykonania znaleckého dokazovania **z a m i e t a**.

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

Štát **m á** nárok na náhradu trov dokazovania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 16.6.2015 domáhal o ochranu vlastníckeho práva, keď poukazoval na skutočnosti, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX vedených E. úradom Nové Zámky, katastrálny odbor, pre katastrálne územie O. E. O. vo veľkosti podielu 1/1 k celku a to pozemku parc. reg. C- KN č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXmX, pozemok parc. reg. C - KN č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m2, pozemok, parc. reg. C - KN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m2, pozemok parc. reg. C -KN č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m2, pozemok parc. reg. C- KN č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, dom so súp. č. XXX postavený na pozemku parc. č. XXXX/X, mlyn so súp. č. XXX postavený na pozemku parc. č. XXXX/X a garáž so súp. č. XXX na parc. č. XXXX/X.

Žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedených E. úradom Nové Zámky, Katastrálny odbor pre katastrálne územie O., E. O. vo veľkosti podielu 1/1 k celku a to pozemku parc. reg. C - KN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2 a rodinný dom so súp. č. XXX postavený na parc. č. XXXX/X., pričom strany sporu sú bezprostrednými susedmi v obci O.. Žalobca v žalobe dôvodil, že už niekoľko rokov je obmedzovaný v užívaní nehnuteľnosti patriacich do jeho výlučného vlastníctva z dôvodu, že v záhrade žalovaného sú umiestnené včelstvá, ktoré napádajú žalobcu, jeho blízke osoby a psa. Žalobca sa s rodinou nemôže zdržiavať na vlastnom dvore, pretože po vstupe na dvor ich poštípe včela. Dôvodil, že včelstvá sú vzdialené od nehnuteľností žalobcu cca. 8-31 m. Dôvodil, že uvedený stav trvá už niekoľko rokov, pričom v roku 2009 sa uskutočnilo na Obecnom úrade O. zmierovacie konanie medzi žalobcom a žalovaným a zo zápisnice spísanej dňa 29.4.2009 vyplynulo, že žalovaný uznal sťažnosť suseda a premiestnil chov z dvora na vzdialenejší pozemok (cca. 200 od plotu) a rodine žalobcu zabezpečil včelárske kukly. Žalovaný však po roku vrátil včelstvá na pôvodné miesto. V roku 2011 manželka žalobcu po napadnutí včelami navštívila lekára dňa 20.4.2011, o čom svedčí lekárska správa. Ďalej dôvodil, že dňa 30.1.2015 sa obci O. uskutočnilo ďalšie zmierovacie konanie medzi žalobcom a žalovaným, keď žalovaný vyhlásil, že premiestni úle z dvora na bezpečné miesto, kde nebudú ohrozovať susedov a ich zdravie, teda opätovne uznal, že včely ohrozujú susedov.

Žalobca ďalej poukazoval, že uvedenú otázku rieši aj záväzné nariadenie obce O. č. XX/XXXX o chove včiel v intraviláne obce O., pričom čl. X VZN vymedzuje práva a povinnosti včelárov s chovom včiel, keď žalovaný nedodrжал uvedený článok a dopustil sa porušenia právneho predpisu.

Ďalej dôvodil, že za účelom vyšetrenia prípadu zadal žalobca znalcom z odboru ochrana životného prostredia, odvetvie spracovanie poľnohospodárskych produktov - včelárstvo - G.. E. O. vypracovať znalecký posudok, ktorý je jedným z dvoch znalcov Slovenskej republiky v danom odvetví, ktorý vyhotovil znalecký posudok č. 8/2015 z 25.5.2015 a v znaleckom posudku poukázal, že ohľadku nehnuteľností vykonal 10.5.2015 a zistil, že žalovaný v tom čase disponoval včelstvom v počte 30 + 60, ktoré boli vzdialené od nehnuteľností patriacich do výlučného vlastníctva žalobcu 8 až 31 m, tiež skonštatoval, že v bezprostrednej blízkosti úľov 200-300 m nerastú plodiny, ktoré by včely navštevovali. V znaleckom posudku uvádzal, že počas ohliadky ho napádali včely, bol nútený použiť včelárske kukly, po príchode ho poštípala včela do čela. Znalec hodnotil stav ako nadmerné obťažovanie osôb včelami, pričom dodal, že úle sú prispôsobené na zber obnôžkového peľu, čo spomaľuje voľný pohyb včiel, včely reagujú podráždené a sú útočnejšie, zároveň konštatoval, že presun včelstiev v období ich aktívneho života je možný v hociktorom termíne.

Žalobca v žalobe poukazoval na skutočnosť, že na nehnuteľnostiach žalobcu prebiehajú stavebné práce, čo potvrdzovala zmluva o dielo z 1.3.2015 uzatvorená so spoločnosťou Rozset s.r.o., pričom zamestnanci spoločnosti sa každodenne sťažujú na pracovné podmienky - napádanie včelami, stavebné práce vykonávajú vo včelárskych kuklách. Z tohto dôvodu spoločnosť oznámila žalobcovi, že nebude schopná dodržať dohodnutý termín dokončenia prác, pretože práce vykonáva v obmedzenom režime, pričom niektorí zamestnanci spoločnosti odmietli vykonávať stavebné práce z dôvodu alergickej reakcie. K žalobe žalobca pripojil fotodokumentáciu a videozáznam na dátovom nosiči. Dôvodil, že z dôvodu, že žalovaný nad mieru primeranú pomerom obťažuje žalobcu a jeho rodinu včelami a žalobca má za to, že jeho zdravie a zdravie jeho rodiny ako aj jeho vlastnícke právo, ktoré je garantované Ústavou Slovenskej republiky, žiadal, aby súd uložil žalovanému zdržať sa obťažovania žalobcu nad mieru primeranú pomerom včelami z chovu na nehnuteľnostiach žalovaného, prenikajúcimi na nehnuteľnosti žalobcu a povinnosť presunúť včelstvá na nové stanovište 200 m od nehnuteľností žalobcu a to tak, že ich žalovaný presunie na nové stanovište, ktoré je vzdialené viac ako 3 km a p dostatočnom dlhom čase, kým sa včely plne zoriantujú na nové stanovište (najmenej 3 týždne) ich presunie na vzdialenosť 200 m od nehnuteľností žalobcu, pričom poukazoval na ustanovenie § 127 odsek 1 OZ a § 417 odsek 2 OZ.

2. K žalobnému návrhu sa podaním z 28.8.2015 vyjadril žalovaný, ktorý navrhol žalobu zamietnuť, keď sa vyjadril, že žalobca a ani jeho rodina sa nenachádzajú trvale na predmetných nehnuteľnostiach, keďže sám žalobca v žalobe uvádza adresu trvalého pobytu na inej nehnuteľnosti. Vyjadril sa, že sa snažil vyjsť v ústrety žalobcu a pre prípad, že by žalobca pociťoval ohrozenie zo strany včiel poskytol mu včelárke kukle. Vyjadril sa, že on a jeho rodina napriek skutočnosti, že v jeho rodine sa nachádza alergik, nemali nikdy problémy so včelami, včely ich poštípali počas niekoľkých rokov zopár krát a nebrali to ako ohrozenie života. Žalovaný sa ďalej vyjadril, že z lekárskej správy o uštipnutí manželky žalobcu nevyplýva, že by mala alergickú reakciu na uštipnutie.

Ohľadom poukazovania žalobcu na porušovanie povinností uložených žalovanému ako včelárovi v zmysle VZN obce O. č. 23/2014 o chove včiel v intraviláne obce O., poukázal, že všeobecne záväzné nariadenie bolo uznesením obce č. 102/2015 z 29.5.2015 zrušené. Čo sa týka znaleckého posudku č. 8/2015 z 25.5.2015 vypracovaného znalcom Ing. Oskárom Kevickým sa vyjadril a spochybnil zaujatosť znalca a tak aj objektivitu jeho odborného názoru. Poukázal, že tvrdenia znalca zo znaleckého posudku o uštipnutí a napadaní včelami nie sú ničím preukázané ani zdokumentované, pričom sám znalec popisoval v znaleckom posudku, že nejde o zasahovanie práv suseda, ak včely na jeho pozemok prelietajú následkom prirodzených vlastností, akými sú zbieranie peľu nektáru, vody. Vyjadril sa, že na fotodokumentácii doloženej do spisu na stenách múrov je vidieť rozliatu vodu, ktorá prirodzene priťahuje včely. Zároveň na fotografiách vidieť zamestnancov, ktorí pracujú v kuklách a na fotografiách nie je vidieť ani jednu včelu. Ďalej sa žalovaný vyjadril, že znalec sa v znaleckom posudku vyjadril, že za obťažovanie suseda sa vôbec nemôže považovať ojedinelé uštipnutie včelou a tiež nie je možné preukázať, že uštipnutie spôsobila susedova včela, keď v obci O. sa nachádza viacero včelárov napr. Y. W., N. F., B. F.. Vyjadril sa, že znalec v posudku nespomína, že by žalovaný konal v rozpore s nepísanými zásadami umiestňovania včelstiev a napriek tomu, že žiadne vážne ohrozenie zdravia nekonštatoval navrhol také drastické opatrenia, ktoré by viedli k neprimeranému zásahu do vlastníckeho práva žalovaného držať a chovať včely a nepochybne i k úhynu premiestňovaných včiel.

Podľa názoru žalovaného znalca mal v znaleckom posudku zisťovať a vyhodnocovať všetky okolnosti a skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na chovanie včiel napr. vyhodnotiť lokalitu, vplyv ostatných

včelárstiev v obci, blízkosť rieky Hron, prítomnosť a vplyv zosilňovača na streche žalobcu, skutočnosť, že obhliadka sa konala v čase kvitnutia repky. Žalovaný preto považoval znalecký posudok za neúplný a nedôveryhodný. Žalovaný sa vyjadril, že hysterický strach z včiel nemôže byť dôvodom na ich premiestnenie a občasnú uštipnutie včelou nemožno považovať za obťažovanie, pretože toto sa môže stať aj na vzdialenejšom mieste niekoľko km od stanovišťa včiel, pričom včely sa považujú za spoločensky užitočný druh hmyzu a lietajú za potravou do rôznej vzdialenosti neberúc ohľad na hranice pozemkov. Pre prípad, že časť včelstva nalieta aj na pozemok žalobcu, tento zásah je v súlade s mierou spoločenskej únosnosti vzhľadom na charakter predmetných nehnuteľností.

Žalovaný sa vyjadril, že z predložených dôkazov ani zo znaleckého posudku, z ktorého vyplýva jediné zistenie, že na pozemok žalobcu nalieta vysoký počet včiel nevyplýva, že včely sú umiestnené nevhodne ani, že včely nad mieru primeranú pomerom obťažujú žalobcu, žalobcovi nehrozí žiadna vážna škoda a nie je preto daný právny dôvod na vykonanie opatrení spočívajúcich v premiestnení včelstiev.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a žalovaného, výsluchom svedkov a to E. O., Y. I., O. X., P. C., G. O., L. I., S. L., B. S., oboznámením predložených listinných dôkazov a to výpisom z listu vlastníctva, zápisnicami o uzavretí zmluvy, lekárskou správou z 20.4.2011 a z 16.11.2015, VZN obce O. č. 23/2014, vyjadrením obce O., listinným dôkazom - znaleckým posudkom č. X/XXXX, Zmluvou o dielo z 1.3.2015, listom z 16.3.2015, fotodokumentáciou a videozáznamom, obhliadkou na mieste samom z 27.10.2015 s fotodokumentáciou, vyhlásením SEVENET s.r.o., Znaleckým posudkom znalca G. P. Q. č. 2/2016 z 24.5.2016 jeho doplnením z 25.4.2017 a zistil tento skutkový a právny stav:

4. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXXa 790 Okresného úradu A., katastrálny odbor mal súd preukázané vlastníctvo vyššie uvedených nehnuteľností popísaných v odôvodnení odsek 1 rozsudku.

5. Žalobca na pojednávaní vypovedal, že žalovaný začal s chovom včiel asi v roku 2006 - 2007 približne s desiatimi úľmi, ktoré boli umiestnené na najvzdialenejšom cípe záhrady žalovaného. Žalobca voči chovu včiel nemal žiadne námietky, v tom čase nemali so žalovaným susedské spory. Vypovedal, že v roku 2008-2009 začal žalovaný rozširovať chov, žalobca a jeho rodina nemohli chodiť do dvora, v tom čase kvitla repka a rodinu žalobcu napádali včely, ktoré boli agresívne. V tom čase požiadali starostu obce O. o obhliadku, ktorá skončila uzavretím zmluvy, keď žalovaný prisľúbil presun včelstiev o 200 metrov, v tom čase neboli problémy so včelami. V roku 2011 vrátil žalovaný včelstvá na pôvodné miesto a v roku 2012 začali znovu problémy so včelami. V roku 2015 došlo k ďalšiemu stretnutiu na obecnom úrade, keď žalovaný opätovne prisľúbil premiestnenie včelstiev.

Žalobca vypovedal, že v roku 2015 začal s prístavbou k rodinnému domu, po nástupe pracovníkov na stavbu boli napádaní včelami a práce sa z tohto dôvodu pretiahli. Vypovedal, že včelstvá žalovaného sú umiestnené 20 metrov od domu a od pozemku asi 5 metrov, pričom susedné pozemky oddeľuje výstavba rodinného domu a garáže a betónový plot vo výške 1,8 až 2 metre, pričom ide o štandardný rodinný dom so sedlovou strechou do výšky 8-9 metrov. Vyjadril sa, že k neprimeranému obťažovaniu včelami dochádza v období od konca apríla do septembra. S výstavbou prístavby k rodinnému domu sa začalo v marci 2015 a k obťažovaniu včelami došlo už koncom marca a začiatkom apríla a následne mu bolo konateľom stavebnej spoločnosti oznámené listom z 16.3.2015, že došlo k úprave pracovného času zamestnancov z dôvodu nadmerného obťažovania včelami a práce budú vykonávané v ranných hodinách. Vyjadril sa, že v júni a júli sa zlepšila situácia, pričom v čase výpovede sa žalobca vydal, že v októbri 2015 sa opätovne objavili včely okolo bazéna, o čom svedčí aj doložená fotodokumentácia. Najväčšiu koncentráciu včiel pociťoval v mesiacoch marec, apríl, máj. Vypovedal, že jeden zo zamestnancov mal po uštipnutí alergickú reakciu a vyhľadal lekárke ošetrovanie, fotodokumentácia tohto zamestnanca sa nachádza v prílohe k znaleckému posudku. Ďalej žalobca vypovedal, že on a jeho rodina boli napadnutí včelami nespočetne veľa krát, manželka žalobcu mala alergickú reakciu a lekársky záznam o vyšetrení sa nachádza v spise, žalobca vyhľadal lekársku pomoc len raz niekedy v roku 2009 - 2010, vypovedal, že fotodokumentácia sa k uštipnutiam v spise nenachádza ani taká neexistuje a taktiež neexistuje záznam o uštipnutí znalca pri vyhotovení znaleckého posudku č. 8/2015 z mája 2015. Žalobca sa vyjadril, že syna včely nepoštípali. Vypovedal, že vzdušnou čiarou je od nehnuteľností žalobcu vzdialená rieka Hron asi 300 metrov a vyjadril sa, že na vyššie uvedených nehnuteľnostiach sa on a jeho rodina zdržuje od roku 2013 asi trikrát do týždňa a manželka asi dvakrát, nakoľko sa odsťahovali v roku 2013 do Štúrova. Ďalej sa žalobca vyjadril, že si je vedomý, že včely priťahuje aj voda z bazéna, ktorý je vybudovaný na vzdialenejšom mieste od hranice pozemkov a to asi 100 m od včelstiev. Taktiež sa vyjadril, že problémy so včelami začali omnoho skôr, ako bol na jeho budovu umiestnený zosilňovač spoločnosti Sevenet s.r.o.

6. Žalovaný na pojednávaní vypovedal, že od roku 2000 sa zaoberá včelárstvom, pričom v roku 2001 mal 4 včelstvá, v roku 2002 6 včelstiev, v roku 2003 10 včelstiev, v roku 2004 36 včelstiev a v roku 2005 100 včelstiev a v súčasnosti sa na pozemku žalobcu v intraviláne nachádza 40 úľov a v extraviláne 60 úľov, pričom sa vyjadril, že včelári na pevnom stanovišti, nie je kočujúcim včelárom. Vypovedal, že až do roku 2008 neboli žiadne problémy so včelami, pričom po začatí včelárenia oznámil žalobcovi, že bude chovať včely, ktorý to bral na vedomie. Vypovedal, že úle v extraviláne sú umiestnené asi 10 metrov od plotu a úle v intraviláne asi 40 metrov od plotu a 25-30 metrov od rodinného domu. Vypovedal, že vo včelstvách má umiestnených v zimných mesiacoch 100-1500 jedincov a v sezóne - apríl, máj, jún 20 až 25 tisíc jedincov, pričom výlet včiel je orientovaný na východ a včelstiev v extraviláne na juhozápad. Žalovaný vypovedal, že v roku 2005 resp. 2006 postavil medzi susednými pozemkami betónové oplotenie do výšky 2 metre, pred ktorým sú vysadené tuje, ktoré majú dnes výšku asi 4 metre, ktoré by mali zabraňovať preletu včiel, keď včely lietajú vo výške asi 20-30 metrov. Ďalej vypovedal, že v jarnej období v období apríl až máj včely potrebujú viac vody a preto v okolí vody sa môže vyskytnúť zvýšená koncentrácia včiel. Zároveň sa vyjadril, že elektromagnetické žiarenie má negatívny vplyv na včely, ktoré sú dezorientované a nevedia sa vrátiť do úľa. Vyjadril sa, že jeho syn je alergik, a za desať rokov chovu včiel ho včela uštipla asi 2-3 krát, pričom mimoriadne správanie včiel nespokořoval. Vypovedal, že v prípade aplikácie chemikálie feromónovej, majú včely inú vôňu, ostatné včely ich nevpušťa do úľa asi 20-25 minút a v tomto čase môžu byť včely agresívne. Vyjadril sa, že agresivitu včiel badať tak, že vo väčšom množstve krúžia pred úľom. Agresivitu v období od marca do mája badať asi 2-3 krát. Žalovaný vypovedal, že nemá vedomosť o tom či včely napádali žalobcu a jeho rodinu, ako ani zamestnancov stavebnej firmy, ako ani o tom či vyhľadali lekársku pomoc. Vyjadril sa, že neexistujú písomné zásady umiestňovania včelstiev, existuje len pravidlo, podľa ktorého sa úle umiestňujú tak, že letáčový otvor by mal byť situovaný na východ smerom dovnútra k pozemku. Ďalej vypovedal, že v čase výkonu ohliadky znalcom Kevickým prítomný nebol a vyjadril sa k zápisnici spísanej 27.1.2015, keď vypovedal, že zápisnicu nepodpísal, nakoľko bol vykonaný s účastníkmi pohovor na ulici, nie na pozemku žalovaného a nebol vyhotovený ani prvopis zápisnice na mieste samom a žalovaný nesúhlasil s uvedeným opisom a teda ani s premiestnením včelstiev. Nevedel sa vyjadríť, či úle na zber obnôžkovitého peľu môžu mať vplyv na agresivitu včiel, pričom sa vyjadril, že včely sú najviac podráždené počas vegetačného obdobia od 15.4 do 1.5, pričom je to ovplyvnené aj počasím a v období keď včela zberá (táča) med, čo trvá asi 9-10 dní v roku. Zároveň sa vyjadril, že maximálny dolet včiel je 5 km.

Vyjadril sa že v obci O. chová včelstvá viacero včelárov a to B. F. asi 130, F. S. asi 120 včelstiev, G. H. 60 včelstiev, pričom včelstvá F. sa nachádzajú asi 200-250 metrov od pozemku žalobcu a včelstvá S. asi 400-50 metrov a je možné, že cez pozemok žalobcu prelietajú aj včely iných včelárov. Vypovedal, že počas obdobia včelárenia bol uštipnutý včelami mesačne 5-6 krát, pričom nemá žiadnu alergickú reakciu. Žalovaný sa vyjadril, že nesúhlasil s umiestnením internetového vysieláča ubiquity na pozemku žalobcu.

7. Z ohliadky vykonanej dňa 27.10.2015, ktorá bola vykonaná za slnečného a bezveterného počasia, mal súd preukázané že parc. č. XXXX/X, t.j. parcela žalovaného je od susednej parcely č. XXXX/X, parcely žalobcu oddelená betónovým plotom výšky asi 2 metre pred ktorým sú vysadené tuje do výšky 4 metre. Na parc. č. XXXX/X. bolo umiestnených 42 včelínov vyrobených z dreva, pričom letáče včelínov boli orientované smerom k susednej parc. č. XXXX/X t.j. smerom na východ., v čase ohliadky včely lietali v blízkosti včelínov a koncentrácia včiel nebola neprimeraná, včely boli kľudné, nepreletovali na susedný pozemok. Na dvore nehnuteľnosti sa nachádzali ovocné stromy a vzdialenosť včelínov vo vnútri nehnuteľnosti od hranice susedného pozemku patriaceho žalobcovi bola 13 m. Pri ohliadke sa žalovaný vyjadril, že včely v čase ohliadky zbierali obnôžkový kvetový peľ, pričom uvedené obdobie možno označiť za aktívne obdobie včiel. V čase ohliadky sa na včelínoch nenachádzal peľochyt, len mriežka cez ktorú včely nalietali do úľa. Ďalšie včelstvá v počte 60 ks sa nachádzali za záhradou žalobcu, za parc. č. XXXX/X a tieto boli od plotu uvedenej parcely vzdialené 1,5- 2 metre a letáče mali orientované na juhozápad smerom od plotu. Uvedené včelstvá boli vzdušnou čiarou od hranice pozemku žalobcu vzdialené asi 8 metrov, pri včelstvách boli vysadené ovocné stromy (slivky 5 ks) a včelíny boli postavené za betónovým múrom, ktorého výška bola si 1,6 m a pred ním sa nachádzal porast tují do výšky 4m. Za nehnuteľnosťami na parc. č. XXXX/X a parc. XXXX/X ako aj XXXX/X sa nachádzalo pole, na ktorom v čase ohliadky nebolo nič zasadené a v blízkosti nehnuteľností sa nachádzala rieka Hron vzdialená cca. 350 m za situácie z prízjazdovej cesty. V bezprostrednej blízkosti par. č. XXXX/X, ktorá je vo vlastníctve žalobcu, za situácie z pohľadu záhrady, bolo vidieť prístavbu k rodinnému domu na parc. č. XXXX/X,

keď jej výška k vrcholu strechy bola si 9 metrov, v čase ohliadky stavbe nebola dokončená. Včely počas ohliadky prelietali na žalobcovu parcelu len občas, pričom bolo možné vidieť prelietať 1-2 včely nad tujami.

Na parcelách žalobcu na adrese O. č. XXX t.j. na parc. č. XXXX/X bol postavený rodinný dom a prístavba k domu na parc. č. XXXX/X a zo zadnej časti domu prístavba garáže postavená na parc. č. XXXX/X., na parc.č. XXXX/X sa nachádzala stavba mlynu, na ktorého strešnej časti sa nachádzal prehrávač internetu, vo výške 8 metrov, ktorý má v sebe zakomponovaný vysielač a prijímač, ktorý bol inštalovaný asi v roku 2007. Pozemky - parcela č. XXXX/X a XXXX/X, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu boli neudržiavané v čase ohliadky, zarastené asi do 2 metrov burinou, kríkmi a na parc. č. XXXX/X sa nachádzala sutina zbúranej garáže. Na pozemku parc. č. XXXX/X sa nachádzal bazén s rozmermi 3,5 x 5 m, v čase ohliadky zakrytí fóliou, včely sa v blízkosti bazéna ani na pozemkoch nenachádzali.

8. Z listinného dôkazu - znaleckého posudku č. 8/2015 z 25.5.2015 znalca Ing Oskára Kevického, ktorý posudok bol v čase predloženia bez znaleckej doložky, mal súd preukázané, že vlastník včelstiev - žalovaný mal v čase ohliadky na svojom pozemku umiestnené včelstvá v počte asi 30 včelstiev, ktoré boli od hranice pozemku vo vlastníctve žalobcu vzdialené 13 m a od rodinného domu 17 m. Včelstvá umiestnené za plotom na príslušnom pozemku č. XXXX/X v počte 60 včelstiev boli od hranice pozemku 8 m a od rodinného domu 20 m. Priemerne od stredu pozemku, ktorý bol využívaný ako dvor boli včelstvá vzdialené 31 m. Konštatoval, že aj napriek prekážke pre priamy let vyššej ako 2 m na hranici pozemkov nad jeho pozemky nalieta vysoký počet včiel. čo možno označiť ako nadmerné obťažovanie včelami. Úle boli prispôbené na zber obľúbeného peľu. Počas zberu peľu sú včely nútené prechádzať cez otvory a peľ zo zadného páru nôh je strhávaný padá do zásobníka, toto spomaľuje voľný pohyb včiel a v takom prípade včely reagujú podráždené a sú útočnejšie. Konštatoval, že vzdialenosť 200 metrov je dostatočná na to, aby včely nadmerne neobťažovali a zároveň konštatoval, že umiestnenie včelstiev bolo v rozpore so všeobecne záväzným nariadením obce O. č. XX/XXXX o chove včiel v intraviláne obce O.

9.Svedok E. O. na pojednávaní konanom dňa 27.1.2016 vypovedal, že ohliadka bola vykonaná začiatkom mája, keď sú včely v plnej sile a kvitne repka, ktorá bola vzdialená od pozemku žalovaného asi 250 m. Vypovedal, že v čase ohliadky na pozemok žalovaného nevstupoval. Včely intenzívnejšie vyhľadávajú vodu, v blízkosti pozemku žalobcu tečie rieka Hron. Vypovedal, že v čase ohliadky bolo na pozemku žalobcu vysoké množstvo včiel, správali sa prirodzeným spôsobom, až keď včela narazí do niečoho, mohla by byť agresívna. Vypovedal, že včely sú agresívnejšie, keď sú podráždené napr. búchaním, keď je človek navoňaný, celkovo v čase kvitnutia repky sa včely viac pohybujú a sú náchylné zaútočiť. Čo sa týka umiestnenia včelstiev na pozemku žalovaného vyjadril sa, že umiestnenie a výlet včiel zodpovedá všeobecne uznávaným zásadám, čo sa týka výletu včiel, včely vylietali na pozemok žalovaného a čo sa týka včelstiev za pozemkom žalovaného včely vylietali mimo záhradu, letáče boli orientované do poľa. Vypovedal, že neprimeranosť včelstiev by charakterizoval počtom včelstiev, ktoré sa nachádzali na pozemku žalovaného, napriek tomu, že nikde nie je stanovené, aký počet včelstiev na akom pozemku má byť umiestnený. Svedok bol názoru, že na takom pozemku, ako vlastní žalovaný, by nemalo byť viac ako 50 včelstiev. Ďalej sa svedok vyjadril, že ojedinelé uštipnutie nemožno považovať za neprimerané obťažovanie, avšak poukázal, že v danom prípade vzhľadom na koncentráciu včiel možno považovať za neustále obťažovanie práve množstvo včiel na pozemku žalobcu. Vypovedal, že v čase ohliadky bazén na pozemku žalobcu nebol. Vyjadril sa, že neexistujú zásady ktoré stanovujú maximálny počet včelstiev, ktoré môže chovať včelár na určitom pozemku určitých rozmerov. Ďalej sa vyjadril, že vedecky nie je dokázané, že elektromagnetické vlny negatívne vplyvajú na správanie včiel. Vyjadril sa, že včely je možné premiestňovať v ktoromkoľvek období. Ďalej sa vyjadril, že včelstvá ostatných včelárov sú dosť vzdialené od pozemkov žalobcu a práve takáto včela zo vzdialenejšieho chovu včelstva môže po prekonaní letovej vzdialenosti uštipnúť. Zároveň sa vyjadril, že v čase ohliadky sa na pozemku žalobcu mohol pohybovať človek bez ochranného odevu, ak sa nebál včiel, t.j., že osoby, ktoré sa neboja včiel môže nehnuteľnosti užívať bez obmedzenia a osoby, ktoré majú rešpekt pred včelami nie. Ďalej sa znalec vyjadril k ohliadke z októbra 2015, keď uviedol, že za objektívne možno považovať zistenia ohľadom umiestnenia včelstiev, avšak keď klesne teplota pod 10 stupňov Celzia, letová aktivita výšky 9 metrov nezabráni preletu včiel vzhľadom na ich vysokú koncentráciu na pozemok žalobcu. Ďalej sa vyjadril, že v čase ohliadky v máji 2015 nezisťoval počet včelárov a počet včelstiev v obci O..

10.Svedkyňa Y. I., manželka žalobcu v konaní vypovedala, že v roku 2005 sa s manželom nasťahovali do uvedenej nehnuteľnosti a spočiatku mali so susedmi priateľské vzťahy. V roku 2006 žalovaný oznámil,

že plánuje chov včiel s ktorým súhlasili. Spočiatku mal žalovaný 10 včelstiev a postupne ich zvyšoval. Vypovedala, že má panický strach z včiel od času, kedy jej do vlasov vletela včela, na pozemku nosí včelársky klobúk, hrubí sveter. Vypovedala, že v roku 2013 sa odsťahovali z uvedenej nehnuteľnosti z dôvodu obťažovania včelami a v súčasnosti sa zdržuje na nehnuteľnosti raz mesačne v letnom období. Vypovedala, že v uvedenej nehnuteľnosti bývala asi 6 rokov a v tomto období ju asi 10 až 20 krát poštípala včela. Nevedela sa vyjadriť či má alergickú reakciu na uštipnutie. Vypovedala, že sa stalo, že otvorila dvere a už ju bodla včela, do práce chodila autobusom, nemohla sa ani nasprejovať, naobliekala sa, aby mohla prejsť do auta, keďže má panický strach z včiel, taktiež väčšinu tehotenstva strávila u matky.

11.Svedkyňa O. X. vypovedala, že za rok bola uštipnutá včelou asi 5-6 krát, pričom včely z včelstva žalovaného ju a jej rodinu nenapádajú ani neobťažujú, pričom sa môže bez problémov pohybovať na vlastnom pozemku. Nemala vedomosť o susedskom spore s rodinou žalobcu od času chovu včiel a vyjadrila sa že nevidela, že by včely neprimerane obťažovali rodinu žalobcu, ktorá sa na susednom pozemku zdržuje raz za mesiac. Vypovedala, že manželka žalobcu ju navštevovala až do času, kým mali 36 včelínov, boli v priateľskom vzťahu, do roku 2007 manželka žalobcu nemala problém s včelami. O nespokojnosti žalobcu a jeho rodiny s množstvom včiel sa dozvedela až od manžela.

12.Svedkyňa P. C., matka manželky žalobcu vypovedala, že v susedstve, v mieste jej bydliska boli chované včely, nebol s nimi problém, občas poštípali v záhrade, avšak sa s rodinou mohla zdržovať na dvore. Vypovedala, že na nehnuteľnosť žalobcu chodí denne, kŕmiť psa, veľakrát ju poštípali včely, musela bežať do domu, zatvoriť okná dvere, útočili už po otvorení brány. Včely útočili najviac od mája do septembra, žalovaný má pred domom lipové stromy, na ktoré včely nalietavajú. Svedkyňa popisovala situáciu v marci 2015, keď robotníci nemohli pracovať na stavbe, sťažovali sa na včely, mali opuchnutú tvár, ruku, chránili sa ochrannými klobúkmi, kvôli včelám chodili na stavbu skoro ráno. Vypovedala, že na včely sa sťažovali aj iní obyvatelia obce, keď prechádzali pred pozemkami žalovaného, pričom sa vyjadrila že má vedomosť že v obci O. sú ďalší 4 včelári.

13.Svedok G. O., poslanec obecného zastupiteľstva, predseda komisie verejného záujmu vypovedal, že v roku 2015 žiadal žalobca o urovanie sporu z dôvodu obťažovania včelami. Ohliadka včelínov vykonaná nebola. Vypovedal, že žalovaný prisľúbil premiestnenie včelstiev do konca apríla 2015 a tým považoval vec za vybavenú a zápisnica bola spísaná na obecnom úrade. V obci iné prípady v súvislosti s chovom včiel nezaznamenali, nevedel sa vyjadriť k počtu včelínov v obci. Zároveň sa vyjadril, že VZN obce O. č. 23/2014 bolo zrušené, i keď pri zmierovacom konaní naň komisia brala ohľad. Vypovedal, že žalovaný v rámci priateľského rozhovoru a na základe dohovárania prisľúbil premiestnenie včelínov.

14.Svedok H. X., konateľ spoločnosti Roszet s.r.o. vypovedal, že na nehnuteľnosti žalobcu pracovali jeho zamestnanci od marca 2015, so začiatku tam včely neboli, až neskôr v máji, a včely začali štípať od 13.00 do 13.30 hod., pričom zamestnanci bežali zo stavby a preto neskôr začali s prácami v skorých ranných hodinách. Vypovedal, že aj jeho poštípala včela, na lekárskom ošetrení nebol, zamestnanci nemali alergickú reakciu po uštipnutí. Zamestnanci vykonávali stavebné práce v ochranných klobúkoch. Uvedená situácia trvala asi 3 alebo 4 týždne, potom sa situácia zlepšila, nebolo tam už také množstvo včiel. Vypovedal, že podľa jeho názoru v jarných a letných mesiacoch nie je možné sa zdržiavať na nehnuteľnostiach žalobcu. Svedok vypovedal, že fotodokumentáciu na č.l. 55-61 súdneho spisu (fotodokumentácia pracujúcich zamestnancov na stavbe) vyhotovoval sám niekedy v mesiaci jún.

15.Svedok L. I., vypovedal, že stavebné práce u žalobcu vykonával v mesiaci jún a júl 2015. Vypovedal že v mesiac jún boli včely agresívne, neustále napádali zamestnancov, viackrát svedka uštipli, lekárske ošetrenie nevyhľadal. Vypovedal, že včely napádali zamestnancov zhruba 4 týždne, pričom uvedený stav riešili zamestnanci tým, že chodili do práce skôr a nosili ochranné klobúky. Svedok uviedol, že fotografia na č.l. 57 súdneho spisu zobrazuje svedka po uštipnutí. Vypovedal, že na nehnuteľnosti sa denne zdržovala svokra žalobcu, žalobca tam bol dvakrát do týždňa a manželku žalobcu videli na stavbe zriedka. Vypovedal, že boli uštipnutí viacerí zamestnanci, avšak lekársku pomoc nevyhľadali.

16. Z informácie E. O. z 1.2.2016 mal súd preukázané, že Všeobecne záväzné nariadenie č. 23/2014 o chove včiel v intraviláne obce O. bolo zrušené dňa 11.12.2015 Všeobecne záväzným nariadením obce O. č. 6/2015 na 13. zasadnutí Obecného zastupiteľstva uznesením č. 173/2015 a v súčasnosti neexistuje nariadenie obce upravujúce chov včiel.

17.Svedok S. L. vypovedal, že na nehnuteľnosti žalobcu vykonával stavebné práce - rozoberala sa strecha v mesiaci apríl a máj 2015 a v mesiaci august sa zhotovovala nová strecha. Vypovedal, že v mesiaci apríl, máj 2015 bol on a jeho zamestnancov napádaný včelami vo väčšom množstve, nikoho však nepoštipali, v mesiaci august už nepociťovali napádanie včelami, v prednej časti strechy ktorá bola zhotovovaná včely vôbec nenapádali a v zadnej časti sa vyskytovali ojedinele v menšom množstve, počas prác ochranný odev nenosili. Počas vykonávania prác v pracovnom čase od 8.00 do 17.00 boli napádaný včelami najviac od 14.00 hod. do večera, pričom napádanie včiel spočívalo vtom, že včely nalietali do vlasov, pričom svedok nemal vedomosť. Vypovedal, že v čase stavebných prác na nehnuteľnosti sa tam zdržiaval žalobca denne, svokra žalobcu každé ráno a manželku žalobcu videl 2-3krát počas celého obdobia stavebných prác. Ďalej vypovedal, že pred nehnuteľnosťami strán sporu prítomnosť včiel nepociťoval.

18.Svedok B. S. vypovedal k umiestneniu vysielача na nehnuteľnosti žalobcu, keď uviedol, že ide o certifikované zariadenie, ktoré vysiela na frekvenciách daných výrobcom. Testovanie zariadení má na starosti telekomunikačný úrad, ktorý vykonáva kontroly meraní uvedených zariadení. Vypovedal, že neevviduje sťažnosti, že by zariadenie spôsobovalo zdravotné problémy, bol názoru že zariadenie hmyz nepriťahuje. Vyjadril sa, že zariadenie vysiela na frekvencii 5 GHZ pásme, má určitú vysielačiu silu elektromagnetického žiarenia, ktorá je daná telekomunikačným úradom a je 200MW. Svedok vypovedal, že nebol prítomný pri inštalovaní zariadenia v roku 2009, len pri jeho premontovaní v roku 2015, kedy sa zariadenie presunulo o 15 metrov od budov rodinných domov kvôli problémom s elektrinou. Vypovedal, že pri premiestnení zariadenia v júni 2015 problémy s napádaním včelami neboli, nemá o tom vedomosť a nemal vedomosť o tom, že by zamestnanci použili pri premiestnení zariadenia ochranné prostriedky z dôvodu napadnutia včelami. Vyjadril sa že nemá vedomosť či elektromagnetické žiarenie má nejaký vplyv na správanie sa včiel. Nevedel potvrdiť ani vylúčiť, že žalovanému bola poskytnutá zľava z dôvodu rušenia včiel uvedeným vysielacom.

19.Zo znaleckého posudku č. 2/2016 zo dňa 24.5.2016 vyhotoveného znalcom Ing. Michalom Šulíčom, znalcom z odboru poľnohospodárstvo, odvetvie spracovanie poľnohospodárskych produktov - včelárstvo, ktorý bol do konania pribratý uznesením Okresného súdu Nové Zámky z 2.3.2016 pod sp. zn. 17C/400/2015, ktorého úlohou bolo zhodnotiť umiestnenie včelstiev žalovaného a mieru obťažovania žalobcu mal súd preukázané, že ohliadka bola vykonaná dňa 9.5.2016 od 11.00 do 13.000 pri vonkajšej teplote 18stupňov celzia za polooblačného počasia za plného letu včiel. Prehliadku znalec vykonal na nehnuteľnostiach žalobcu a to parc. č. 4821/1 , 4821/4, 4822/2 vo vlastníctve žalobcu, kde zistil stav budov po rekonštrukcii ukončenej zastrešením v septembri 2015 a konštatoval, že areál parcel je oplotený od extravilánu murovaným plotom do výšky 2 metre, v neupravenej záhrade rástli dva orgovány. Konštatoval že bazén po odkrytí plachtou bol naplnený vodu, nenachádzali sa v ňom žiadne včely. Parcela č. XXXX/X. bola oproti minulému stavu pokosená a rástlo tam sedem ovocných stromov, pričom konštatoval, že táto parcela je bezvýznamná v uvedenom spore. Konštatoval, že počas celej prehliadky nevidel žiadne včely na uvedených parcelách. Areál týchto parcel bol po rekonštrukcii ukončenej zastrešením súvisle oddelený od parcel žalovaného až do výšky strechy vo výške 8,5 m.. Konštatoval, že za rodinným domom žalovaného na par. č. XXXX/X sa nachádzal väčší počet úľov, po prezretí konštatoval, že tam bolo 12 včelstiev bez peľochytov, ktoré boli vo veľmi slabej kondícii, ktoré boli po silnej invázii škodcu Q. jacobsoni, zlom prezimovaní včelstiev. Konštatoval, že včelstvá boli umiestnené v dvoch líniách pri vzdialenejšom plote od žalobcu vo vzdialenosti 20 m a -30m od hranice najbližšieho pozemku žalobcu. Medzi dvoma líniami bolo umiestnené funkčné napájadlo s vodou. Smer letáčov bol v smere k pozemkom žalobcu. Parcela č. XXXX/X bola od žalobcu a od extravilánu oplotená plotom do výšky 2m. V záhrade bolo veľké množstvo stromov 14 ks veľkých tují vysokých 3-4 metre pri hraničnej parcele žalobcu , ktoré nútia vzlietnuť včely do výšky za pašou. Hlavná znáška je z repky olejnej, agátu a slnečnice. Aj napriek beznáškovému obdobiu znalec nezistil nadmernú agresivitu včiel. Ďalej konštatoval, že za plotom žalovaného v smere do extravilánu na parc. č. XXXX/X sa nachádzajú ďalšie včelstvá v počte 28 ks bez peľochytov, ich kondícia je slabá. Najbližšie jedno včelstvo je otočené chrbtom od žalobcu vo vzdialenosti 6 m, ostatné v dvoch líniách vo vzdialenosti cca 8 až 30 m od najbližšej hraničnej parcely žalobcu. Ani pri týchto včelách agresivitu nezistil, pričom vizuálnym posúdením znalec zistil, že ide o chov včely medonosnej. Znalec sa vyjadril k vplyvu zosilňovača a iných zariadení vyžarujúcich elektromagnetické žiarenie na včely keď uviedol, že doposiaľ tento vplyv nie je dostatočne preskúmaný.

Z centrálného registra včelstiev vedeného Ústavom včelárstva Liptovský Hrádok znalec zistil, že žalovaný chová 25 včelstiev a jeho manželka O. X. k 31.5.2016 chová 20 včelstiev, spolu 45 včelstiev, pričom znalec fyzicky narátal len 40 včelstiev. Ďalej z centrálného registra zistil, že v obci O. je 11 včelárov a celkový počet včelstiev v obci 670 ks, pričom najbližší chovateľ včiel B. F. s rodinou je vzdušnou čiarou vzdialený len 250 m a chová 120 včelstiev.

Ďalej konštatoval, že na umiernenie včelstiev na Slovensku neexistuje žiadna právna úprava, Obec O. v roku 2014 vydala VZN o chove včiel v intraviláne obce pod č. 23/2014, ktoré nemalo oporu v žiadnej platnej norme a preto na upozornenie Okresnej prokuratúry Nové Zámky obec predmetné VZN v zmysle uznesenia č. 102/2015 z 29.5.2015 zrušila. Na umiestnenie včelstiev na nehnuteľnostiach existujú len nepísané pravidlá, ktoré žalovaný prijatými opatreniami na včelnici v záhrade, resp. orientáciou výletu včiel do extravilánu plní. Taktiež konštatoval, že neexistujú zásady, ktoré stanovujú maximálny počet včelstiev, ktoré môže včelár chovať na určitom pozemku. Konštatoval, že počet včelstiev žalovaného a ich správanie v období ich aktívneho života (jar až jeseň) je primerané. Vytvorením ucelenej bariéry na strane žalovaného (prístavba garáže) a na strane žalobcu (dokončenie prístavby rodinného domu) včelám vznikla ucelená bariéra na priamy let až do výšky 8,5 m, pričom areál žalobcu je bez medonosnej kveteny a včely nemajú dôvod tam letieť.

V znaleckom posudku sa vyjadril, že včely sa správajú agresívnejšie v čase bez znášky, pri vetre, pred búrkou, agresívnejšie sa správajú na ľudský a zvierací pot, alkohol, chemické dráždivé prchavé látky. Včely dráždia aj voľne rozpustené vlasy pre ich spenenosť, zápach a dráždivú vôňu po šampónoch farbách, líčení. Agresívna včela útočí hlavne na všetko čo ju otravuje a je v pohybe a snaží sa ho pichnúť. Znalec konštatoval, že počas ohliadky nezistil nadmernú agresivitu včiel. Vyjadril sa, že premiestňovanie včelstiev je možné počas celého roka, avšak pri teplotách pod 10 stupňov celzia je to riskantné. Spôsob premiestnenia včelstiev na vzdialenosť akú navrhuje žalobca nemusí byť zmysluplná, nevyrieši možnosť ohrozenia včelami z dôvodu, že v obci je viac včelárov v blízkom okolí len 250 m od žalobcu je najbližší so 120 včelstvami. Záverom znalec konštatoval, že žalovaný urobil všetky opatrenia, aby nad mieru primeranú pomerom neobťažoval žalobcu, pričom ľudia žijúci v blízkosti včiel musia rešpektovať ich prirodzenú vlastnosť pri opeľovacej činnosti. Pri kontrole bežného správania sa včiel znalec nezistil nadmernú agresivitu včiel. Vlastník včiel splnil všetky kritéria na chov včiel v intraviláne obce.

20. Z doplnenia znaleckého posudku č. 2/2016 zo dňa 25.4.2017 znalcom mal súd preukázané, že za stavu polohy a rozlohy susedných nehnuteľností zistených 9.5.2016 hlavne vytvorením ucelenej bariéry na strane žalovaného (prístavba garáže) a strane žalobcu (dokončenie prístavby rodinného domu) včelám vznikla ucelená prekážka na priamy let až do výšky 8,5 m. Areál žalobcu je bez kveteny medonosnej a včely nemajú dôvod tam letieť. Ani cca 100 včelstiev by nebol považovaný za stav vysokej koncentrácie z dôvodu ucelenej bariéry a orientácie letáčov do smeru mimo nehnuteľnosti žalobcu z dôvodu, že odlet včiel za účelom zbierania peľu a nektáru je do extravilánu obce. Zároveň znalec konštatoval že ohliadka vykonaná v októbri 2015 bola vykonaná za optimálnych okolností, kedy je možné objektívne posúdenie skutkových okolností. Ohliadku včiel, posúdiť ich správanie a letové pomery je možné za situácie, keď včely lietajú a počas danej ohliadky takáto situácia daná bola (včely lietali v blízkosti včelínov).

21. Podľa § 123 OZ vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 124 OZ všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Podľa § 127 odsek 1 OZ vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vniknúť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

Podľa § 417 odsek 2 OZ ak ide o vážne ohrozenie, ohrozený má právo sa domáhať, aby súd uložil vykonať vhodné a primerané opatrenie na odvrátenie hrozacej škody.

22. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobný návrh nie je dôvodný. V konaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie tak výsluchom strán sporu ako aj výsluchom svedkov, pričom v konaní bol predložený znalecký posudok Ing. Oskára Kevického, ktorý súd posúdil ako dôkaz listinou, nakoľko pri jeho vyhotovení a predložení absentovala znalecká doložka (súkromný znalecký posudok vyhotovený pred niekoľkými rokmi nemožno konvalidovať doložením znaleckej doložky), ohliadkou súdu vyššie uvedených nehnuteľností a umiestnenia včelínov dňa 27.10.2015, znaleckým posudkom znalca Ing. Michala Šuliča č. 2/2016 z 24.5.2016 ako aj jeho doplnenia z 25.4.2017, z ktorého dôvodu súd zamietol aj návrh na doplnenie znaleckého dokazovania príbratím znaleckého ústavu ako aj predložením videozáznamu, a to z dôvodu, že dokazovanie znaleckým ústavom je prípustné len v obzvlášť závažných prípadoch vyžadujúcich si osobitné vedecké posúdenie, ak závery znalcov sú v zrejmom rozpore. V konaní bol predložený len jeden relevantný znalecký posudok a to posudok znalca Ing. Michala Šuliča, keď znalecký posudok znalca Ing. Oskára Kevického, predložený žalobcom, súd považoval za dôkaz listinou z dôvodu absencie znaleckej doložky, pričom posudok znalca Ing. Šuliča obsahoval dostatočné odborné posúdenie spornej veci, pričom súd poukazuje aj na skutočnosť, že posudok znalca Ing. Kevického nevyhodnocoval všetky okolnosti a skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na chovanie včiel napr. lokalitu, vplyv ostatných včelárstiev v obci, blízkosť rieky Hron, prítomnosť a vplyv zosilňovača na streche žalobcu, skutočnosť, že ohliadka sa konala v čase kvitnutia repky a preto túto listinu súd považoval za neúplnú. Dokazovanie predložením videozáznamu súd zamietol z dôvodu, že takýto návrh procesného útoku nebol predložený stranou včas, nakoľko strany sporu boli vyzvané dňa 10.10.2016, aby v lehote 10 dní súdu oznámili prostriedky procesného útoku a obrany v zmysle § 153 CSP.

Na základe dokazovania znalcom Ing. Šuličom z centrálného registra včelstiev vedeného Ústavom včelárstva Liptovský Hrádok mal súd preukázané, že žalovaný chová k 31.5.2016 25 včelstiev a jeho manželka 20 včelstiev, pričom znalec Ing. Šulič pri osobnej ohliadke dňa 9.5.2016 zistil u žalovaného spolu len 40 včelstiev, pričom súd konštatuje, že žalovaný je pasívne legitimovaný v zmysle uvedeného zistenia len v časti 25 včelstiev.

V konaní bolo nesporne preukázané z listiny a to znaleckého posudku č. 8/2015 z 25.5.2015, znaleckého posudku č. 2/2016 z 24.5.2016 ako aj ohliadky vykonanej dňa 27.10.2015, že žalovaný prijatými opatreniami na včelnici v záhrade (dostatočnou vzdialenosťou, oplotením, výsadbou veľkých drevín, napájadlom pre včely) resp. orientáciou včiel do extravilánu plní nepísané všeobecne uznávané zásady umiestňovania včelstiev, pričom neexistujú ani písané pravidlá ani nepísané zásady, ktoré by stanovovali maximálny počet včelstiev, ktoré môže včelár chovať na určitom pozemku. Z predloženého znaleckého posudku č. 2/2016 z 24.5.2016 mal súd preukázané, že počet včelstiev žalovaného a ich správanie je primerané, znalec nezistil nadmernú agresivitu včiel, keď včely boli pozorované v bezznáškovom období, kedy môžu byť najviac agresívne, pričom vytvorením bariéry na strane žalovaného (prístavba) garáže a strane žalobcu (dokončenie prístavby rodinného domu) včelám vznikla ucelená prekážka na priamy let až do výšky 8,5 metra oproti stavu pri podaní žaloby. Po zohľadnení stavu, že žalovaný chová 25 včelstiev podľa ústavu včelárstva ako aj pre prípad, že by choval 40 včelstiev tak, ako pozoroval znalec Ing. Šulič pri svojej ohliadke aj s poukazom na výpoveď znalca Ing. Kevického na pojednávaní konanom dňa 27.1.2016, keď sa vyjadril, že je názoru že na pozemku ako vlastní žalovaný by nemalo byť viac ako 50 včelstiev, súd konštatuje že 40 včelstiev nemožno považovať za stav vysokej koncentrácie včelstiev na pozemku žalovaného, pričom poukazuje na vyjadrenie znalca Ing. Šuliča, ktorý vo svojom posudku uviedol, že v čase ohliadky za stavu 40 včelstiev na pozemkoch žalobcu sa nenachádzali žiadne včely a to ani v blízkosti bazéna. Zároveň súd na podporu tvrdení znalcov konštatuje, že ani v čase vykonania ohliadky nehnuteľností a včelínov dňa 27.10.2015, ktorú ohliadku znalec Ing. Šulič v doplnení znaleckého posudku č. 2/2016 z 25.4.2017 považoval za objektívnu vykonanú za optimálnych podmienok, súd nezistil vysokú koncentráciu včiel na pozemkoch žalobcu (za stavu 102 včelstiev), pričom konštatoval, že včely lietali blízko včelínov, boli kľudné, nebolo badať, že by preletovali cez susedný pozemok.

Zároveň zo znaleckého posudku znalca Ing. Šuliča mal súd preukázané, že včely všeobecne reagujú podráždené na ľudský a zvierací pot, chemické dráždivé a prchavé látky, dráždia ich voľne rozpustené vlasy a z vyjadrenia svedka IA. mal súd preukázané, že dráždivo reagujú aj na zvuky - búchanie, ktoré skutočnosť mohli byť príčinou zvýšenej agresivity včiel v čase stavebných prác na nehnuteľnostiach žalobcu v letných mesiacoch, ktorú skutočnosť potvrdzovali svedkovia - zamestnanci spoločnosti Rozset s.r.o. ako aj svedkovia, ktorí vykonávali stavebné práce v súvislosti s výstavbou strechy, ktoré stavebné práce už boli ukončené.

Z vyjadrenia svedka G.. O. na pojednávaní konanom dňa 21.1.2016, ktorý potvrdzoval, že v čase ohliadky v máji 2015 kvitla repka vo vzdialenosti 250 metrov od pozemku žalobcu, ako aj vzhľadom na zistenie znalca Ing. Šuliča o koncentrácii a umiestnení ostatných včelstiev v obci O., plynie že včely z okolia vyhľadávali a vyhľadávajú repku kvitnúcu v okolí žalobcovho pozemku. Svedok G.. O. nepotvrdzoval vo svojom posudku, že by sa včely správali agresívne, práve naopak vyjadril sa, že včely sa správali prirodzeným spôsobom, čo vyvracia tvrdenia o tom, že včely žalovaného boli agresívne a útočili na rodinu žalovaného.

Znalec Ing. Šulič vo svojom posudku ďalej poukázal na skutočnosť, že v obci O. je 11 včelárov a celkový počet včelstiev v obci je 670 ks, pričom najbližší chovateľ včiel F. B. je vzdušnou čiarou vzdialený len 250 m a chová 120 včelstiev. Svedok G.. Kevický sa na pojednávaní konanom dňa 27.1.2016 vyjadril, že práve včela zo vzdialenejšieho chovu včelstva môže po prekonaní dostatočnej letovej vzdialenosti uštipnúť pričom samotný znalec Ing. Oskár Kevický v konaní v postavení svedka sa vo svojom znaleckom posudku na čl. 6 druhý odsek sa vyjadril, že: „ Za obťažovanie suseda alebo občana sa vôbec nemôže považovať ojedinelé uštipnutie včelou a nie je možné vo väčšine prípadov preukázať, že uštipnutie spôsobila susedova včela. Je všeobecne známe, že včely lietajú za pastvou jeden až tri kilometre, niekedy aj viac, a v prípade, že je v obci niekoľko chovateľov včiel, nie je jednoduché zistiť koho včela to bola.“ Žalobca v konaní nepreukázal, že by dochádzalo k nadmernému obťažovaniu osôb včelami, keď súdu predložené lekárske správy o uštipnutí manželky žalobcu z 20.4.2011 a o uštipnutí samotného žalobcu z 30.6.2008 ako ani fotodokumentáciu uštipnutého zamestnanca nepovažoval za stav ohrozujúci zdravie rodiny žalobcu.

Vlastník vecí sa v zmysle ustanovenia § 127 odsek 1 OZ musí zdržať len takého konania alebo nekonania, ktorým by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo ktorým by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že na základe ustáleného skutkového stavu v rozsahu podľa zistení ustanoveného súdneho znalca nie je možné konštatovať žiadne porušenie ani právnych ani iných noriem upravujúcich chov včiel žalovaným v susedstve žalobcu a nie je možné ani konštatovať, že by žalovaný konal tak, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval žalobcu a jeho rodinu, alebo čím by vážne ohrozoval výkon ich práv, pričom panický strach manželky žalobkyne, ktorú skutočnosť uvedená svedkyňa viackrát pri svojej výpovedi potvrdila, nemožno pripisovať na úkor výkonu práv žalovaného chovať včely.

23. Žalovaným podaním doručeným súdu dňa 23.8.2016 navrhol vykonať ďalšie znalecké dokazovanie a to tak, že na jar 2017 mal byť opätovne ustanovený súdny znalec za účelom vyhotovenia nového znaleckého posudku za optimálnych okolností a zároveň navrhol, aby súd konania pod sp. zn. 17C/400/2015 prerušil do času vykonania znaleckého dokazovania. Žalovaný s návrhom na prerušenie konania nesúhlasil pričom v zmysle § 163 CSP musia strany zhodne navrhnúť prerušenie konania a preto súd návrh na prerušenie konania zamietol spolu s rozhodnutím vo veci samej.

24. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 odsek 1 C.s.p. s poukazom na § 262 odsek 1 C.s.p. a žalovanému v plnom rozsahu úspešnému v konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

25. Zároveň súd priznal štátu nárok na náhradu trov dokazovania voči žalobcovi neúspešnému v konaní s poukazom na základný princíp čl. 4 C.s.p. a s poukazom na ustanovenie § 262 odsek 1 a § 255 odsek 1 CSP, keď štátu vznikli trovy dokazovania v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku č. 2/2016 z 24.5.2016 vo výške 434,80 eur, ktoré boli znalcovi vyplatené z rozpočtových prostriedkov súdu a trovy, ktoré vznikli v súvislosti s výpoveďou svedka H., ktoré boli priznané uznesením zo dňa 1.2.2016 vo výške 40,- eur z rozpočtových prostriedkov súdu.

Poučenie:

Proti druhému, tretiemu a štvrtému výroku rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Proti 1. výroku rozsudku odvolanie nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).